

8. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/793713/>
9. . Музика Л. А. Що є актуальним для сучасного цивільного законодавства України: модернізація, системне оновлення чи рекодифікація? Електронний ресурс. Режим доступу: http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsy/01_2015/15mlaochr.pdf
10. Про утворення робочої групи щодо рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України: постанова КМ України від 17.07.2019. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/650-2019-%D0%BF>

Ключові слова: цивільне законодавство, цивільний кодекс, приватне право, рекодифікація, оновлення.

Keywords: civil legislation, civil code, private law, recodification, updating.

Адаховська Надія Сергіївна

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДО ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ОПІКИ ТА РЕФОРМУВАННЯ

Аналіз відносин щодо встановлення, здійснення та припинення опіки та піклування, а також історія розвитку даного інституту показала, що в даний час назріла необхідність систематизації норм про опіку (піклування) і її видів, перетворення їх сукупності в єдину систему. Потрібно не тільки змінити зміст окремих норм або додати відсутні, але і надати інституту опіки та піклування нову форму, що забезпечить його структурну єдність.

Опіка і піклування як інститут законодавства вимагає акумуляції розрізнених нині норм в єдиному нормативному акті, що містить принципи і завдання інституту, що включає в себе всі необхідні для комплексного правового регулювання норми. Проте, ми не виключаємо іншого шляху розвитку законодавства про опіку та піклування, зокрема, внесення змін і доповнень до ЦК та СК України.

Основні питання опіки та піклування заслуговують саме законодавчого, а не підзаконного врегулювання. Це твердження впливає з особливої ролі інституту опіки та піклування в забезпеченні суб'єктивних цивільних прав особистості. Підзаконний акт, що виходить від органів виконавчої влади, може регулювати лише деякі окремі відносини.

Практика застосування положень ЦК та СК України показує, що у правозастосовній діяльності виникає цілий ряд проблем і труднощів (з питань призначення опікунів і піклувальників, видачі дозволів на відчуження житлових приміщень, залучення опікунів і піклувальників до відповідальності і багатьох інших питань). Їх вирішення пов'язано зі здійсненням суб'єктивних цивільних прав підопічних (права власності, права на вибір місця проживання та ін.).

З названих раніше ознак опіки (піклування) як форми влаштування з усією очевидністю випливає необхідність всеосяжного правового регулювання відносин, що виникають у зв'язку з встановленням опіки (піклування). У цьому інституті присутні не тільки норми про права та обов'язки опікунів, а й норми про права підопічних, про права, обов'язки та відповідальність органу опіки та піклування; не тільки норми матеріального, а й норми процесуального характеру. Розосередження цих норм в різних актах не виключено, однак потреба інституту опіки та піклування сьогодні полягає в тому, щоб охопити їх зміст загальними для всього інституту принципами. З цією метою необхідна фіксація норм «загальної частини» інституту в спеціальному законі про опіку та піклування. Пропонований закон крім принципів повинен містити і основні норми, які безпосередньо регулюють відносини, що входять в предмет інституту.

Зокрема, на мою думку, новий етап у розвитку зазначеного інституту поклав би Закон України «Про опіку та піклування». На рівні такого законодавчого акта повинні бути чітко зафіксовані понятійний апарат цієї сфери; деталізоване правове регулювання опіки та піклування щодо застосування відповідальності за правопорушення у цій сфері; визначені правові форми залучення суспільно-політичних організацій до виконання завдань опіки та піклування. При цьому його прийняття не потребує виключення окремих правил про опіку та піклування з чинних ЦК та СК України, які закріплюють в основному загальні положення про здійснення опіки.

Закон покликаний зосередити в собі принципи (початку) правового регулювання відносин в області опіки та піклування, які в даний період ніде чітко не закріплені.

Друге його завдання – найбільш повним чином врегулювати порядок діяльності органів опіки та піклування в даній сфері, що не вдається в даний час здійснити за допомогою норм ЦК України. Особливо необхідно докладно здійснити правове регулювання обов'язків органів опіки та піклування з виявлення та влаштування під опіку чи піклування (якщо це необхідно і

можливо) всіх категорій які потребують опіки осіб, а не тільки дітей, оскільки це завдання по відношенню до дітей покладено сьогодні на сімейне законодавство. Крім того, назріла необхідність на рівні закону закріпити положення про розпорядження майном підопічних, про ту роль, яку в цьому відіграють органи опіки та піклування, правила про відповідальність останніх, а також опікунів і піклувальників за шкоду, заподіяну особі або майну підопічного.

Третє завдання – забезпечити ефективність опіки та піклування за рахунок впровадження різних моделей, видів опіки – від абсолютно безоплатної (традиційної) до опіки, здійснюваної за плату або іншу винагороду. Можливість існування закону про це встановлена в самому ЦК України.

Опіка та піклування являє собою важливий інститут у демократичній та соціальній державі, що визнає найголовнішою цінністю людину. Чинне цивільне та сімейне законодавство передбачають норми, які регулюють суспільні відносини у сфері опіки та піклування, проте вони потребують подальшого вдосконалення.

Ключові слова: опіка, піклування, обов'язки опікуна, підопічний, сімейне законодавство.

Keywords: guardianship, guardianship, duties of guardian, ward, family law.

Бааджи Наталія Пилипівна

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права інтелектуальної
власності та корпоративного права
Національного університету «Одеська юридична академія»,*

МОЖЛИВОСТІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У БОРОТЬБІ З ПЛАГІАТОМ

Життя людства в інтерактивному столітті характеризується новими засобами та сферами спілкування й взаємодії. Сьогодні на новий рівень виходять, як інтелектуальні можливості, так і можливості у практичній діяльності.

«Особливістю інтелектуальних інформаційних систем (ІС) є інтеграційні процеси, які впливають на розвиток їх архітектури та функціональних можливостей. Системна інтеграція міждисциплінарних знань як таких, а також технології їх ефективного формування, представлення, обробки та використання є сильними стимулюючими факторами на цьому шляху. Не